

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 14 0 К 003578 25 Кж 6
Бања Лука, 08.12.2025. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Даниеле Миловановић као предсједнице вијећа, Светлане Марић и Душка Бојовића као чланова вијећа, уз учешће записничарке Ање Давидовић, у кривичном предмету против оптужених С. Б., М. С., М. Х., С. П., В. П., В. М., Д. М. и Ж.Ђ. због кривичног дјела неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 207. став 1. и 3. Кривичног законика Републике Српске и против оптужене Ј. Ч. због кривичног дјела неовлаштена производња и промет опојних дрога у помагању из члана 207. став 1. и 3. у вези са чланом 39. Кривичног законика Републике Српске, одлучујући о жалби окружне јавне тужитељице Анице Вукадин из Источног Сарајева, изјављеној против пресуде Окружног суда у Источном Сарајеву број 14 0 К 003578 24 К 2 од 25.07.2025. године, у сједници вијећа којој су у јавном дијелу присуствовали републички јавни тужилац Бранко Митровић, оптужени М. С. и бранилац оптуженог, М. Х., адвокат Дино Хоџић из Сарајева, дана 08.12.2025. године је донио

РЈЕШЕЊЕ

Уважава се жалба окружне јавне тужитељице Анице Вукадин из Источног Сарајева, укида пресуда Окружног суда у Источном Сарајеву број 14 0 К 003578 24 К 2 од 25.07.2025. године и предмет враћа том суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Источном Сарајеву број 14 0 К 003578 24 К 2 од 25.07.2025. године, која је донесена у поновљеном поступку након укидања претходне првостепене пресуде, на основу члана 298. став 1. тачка в) Закона о кривичном поступку Републике Српске (ЗКП РС), оптужени С. Б., М. С., М. Х., С. П., В. П., В. М., Ј. Ч., Д. М. и Ж. Ђ., ослобођени су од оптужбе да су починили кривично дјело неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 207. став 1. и 3. Кривичног законика Републике Српске (КЗ РС), а оптужена Ј. Ч. и за кривично дјело неовлаштена производња и промет опојних дрога у помагању из члана 207. став 1. и 3. КЗ РС у вези са чланом 39. КЗ РС, чињенично описано у изреци те пресуде. Истом пресудом, на основу члана 100. став 1. ЗКП РС, оптужени су ослобођени обавезе плаћања трошкова кривичног поступка и одлучено да ће трошкови теретити буџет Републике Српске.

Против те пресуде жалбу је у законском року изјавила окружна јавна тужитељица Аница Вукадин из Окружног јавног тужилаштва у Источном Сарајеву због битних

повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС и члана 311. став 2. ЗКП РС, као и због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са приједлогом да овај суд уважи жалбу и укине првостепену пресуду и одреди одржавање главног претреса на којем ће се правилно и потпуно утврдити чињенично стање и оптужени огласити кривим за дјело за које су оптужени.

Браниоци свих оптужених су изјавили одговоре на жалбу, у којима оспоравају наводе жалбе и предлажу да се одлуком овог суда одбије као неоснована и потврди првостепена пресуда. Браниоци оптужених С. Б., М. С., М. Х., Ј. Б. рођ. Ч. и Д. М., адвокати Нина Кисић из Сарајева, Борис Мандић из Источног Сарајева, Јован Д. Готовац из Зворника, Дино Хоџић из Сарајева, Нада Мандић из Источног Сарајева и Вељко Ћивша из Сокоца, затражили су у одговорима на жалбу, да они и њихови браћеници буду обавјештени о сједници вијећа овог суда на којој ће се одлучивати о жалби тужилаштва, сходно члану 318. став 1. ЗКП РС.

Сједница вијећа овог суда одржана сходно члану 318. став 1. и 4. ЗКП РС, у присуству републичког јавног тужиоца Бранка Митровића, оптуженог М. С. и браниоца оптуженог М. Х., адвоката Дине Хоџића из Сарајева, те у одсутности уредно обавијештених свих осталих оптужених и њихових бранилаца, који су у одговорима на жалбу затражили да буду обавијештени о сједници. На сједници вијећа је републички јавни тужилац изложио жалбу окружне јавне тужитељице Анице Вукадин из Источног Сарајева, остајући код разлога због којих је изјављена, навода којима су образложени поједини жалбени приговори и самог жалбеног приједлога. Оптужени М. С. се изјаснио да прихвата све наводе одговора његовог браниоца на жалбу тужиоца и предложио да се та жалба одбије. Бранилац оптуженог М. Х., адвокат Дино Хоџић је изложио садржај свог одговора на жалбу и предложио да се жалба одбије као неоснована и потврди првостепена пресуда.

Суд је испитао побијану пресуду сходно члану 320. ЗКП РС, имајући у виду све наводе жалбе, одговора на жалбу и стање предметних списа, па је одлучио као у изреци овог рјешења из разлога који слиједе.

Жалбом се основано указује да побијана пресуда не садржи релевантне и прихватљиве разлоге за закључке првостепеног суда да су наредбе судије за претходни поступак, којима су одређиване и продужаване посебне истражне радње у вријеме предметне истраге, незаконити докази и да су незаконити и сви докази оптужбе изведени на главном претресу, јер су прибављени провођењем радњи по тим наредбама или су с њима повезани, што је у коначном довело у озбиљну сумњу правилност и законитост одлуке суда да све оптужене, на основу члана 298. тачка в) ЗКП РС, ослободи од оптужби.

У побијаној пресуди нису изнесени суштински нови разлози у односу на претходну пресуду, за оцјену првостепеног суда да су изведени докази оптужбе незаконити докази. С тим у вези се у образложењу побијане пресуде (на стр. 29. и 30.) наводи садржај одредби члана 234. став 1. и 2. тачка а) и 236. став 1. ЗКП РС, а потом анализира садржај прве наредбе од 23.02.2018. године и наводи да садржи - основе сумње да лица, против којих је том наредбом одређено провођење истражне радње надзора и техничког снимања из члана 234. став 2. тачка а) ЗКП РС, учествују у извршењу кривичног дјела из члана 207. став 3. КЗ РС, да је отежано прикупити доказе за то дјело, у чијем извршењу учествује више лица, као и да је суд прихватио разлоге тужилаштва за предузимање предложене посебне истражне радње према наведеним лицима, за које

према приложеној документацији, тј. службеним забиљешкама о оперативним сазнањима, постоје основи сумње да су починили наведено кривично дјело. При том је суд испустио дио из образложења предметне наредбе, у којима је наведено да се ради о „специфичном кривичном дјелу за чије постојање је отежано прикупљање доказа“. За касније донесене наредбе судије за претходни поступак се наводе да су истог садржаја као и наредба од 23.02.2018. године.

Кад потом закључује да наредба за одређивање посебних истражних радњи „не садржи разлоге за предузимање и остале битне околности које захтијевају предузимање ове радње доказивања“, суд не наводи који су то конкретно разлози изостали, али наводи да та наредба „не садржи образложење о постојању основа сумње за одређивање посебних истражних радњи (нису идентификоване службене забиљешке и садржај истих), нити образложени разлози зашто се на други начин нису могли прибавити докази и зашто би прибављање доказа било повезано са несразмјерним тешкоћама“, па налазећи да исте недостатке имају и све остале наредбе, суд изводни коначан закључак да без оваквих образложења предметне наредбе су издате противно члановима од 234. до 240. ЗКП РС.

При том суд не конкретизује којом је од тих одредби ЗКП РС прописана обавеза суда да у наредби за одређивање посебних истражних радњи, морају бити дата посебна образложења основа сумњи да је одређено лице учинило кривично дјело, као и разлога због којих се на други начин нису могли прибавити докази или би њихово прибављање било повезано са несразмјерним тешкоћама, па и осталих података које та наредба требала да садржи према члану 346. став 1. ЗКП РС. Овом је одредбом прописано да се посебне истражне радње одређују наредбом судије за претходни поступак на образложен приједлог тужиоца, при чему се конкретизује шта мора да садржи тај приједлог и да наредба мора да садржи исте податке. Не наводи се да наредба мора да садржи и сва образложења која се подразумева да садржи „образложени приједлог тужиоца“. На такав закључак може упутити и околност да наредба, по својој природи, није врста судске одлуке која има посебно образложење, какво имају друге судске одлуке (рјешења и пресуде), тако да би законом несумњиво било прописано да се посебне истражне радње одређују рјешењем, а не наредбом, да је законодавац као њен нужан садржај прописао или пак подразумевао и посебно образложење свих њених нужних елемената.

Суд не конкретизује у којој од наведених одредби чланова од 234. до 240. ЗКП РС, налази упориште за своју одлуку да су предметне наредбе незаконити докази, али покушава да га пронађе у члану 240. ЗКП РС, који прописује коришћење доказа прибављених посебним истражним радњама, додајући овој законској одредби наводе које она не садржи. Наиме, у побијаној пресуди се наводи да према члану 240. ЗКП РС „само оне техничке снимке, исправе и предмети прибављени под условима и на начин прописан овим законом могу бити кориштени као докази у кривичном поступку“, иако та законска одредба не садржи ријечи „само оне“ техничке снимке итд. Додавањем ових ријечи суд настоји тој законској одредби придати смисао елиминације одређених доказа прибављених провођењем посебних истражних радњи, који она нема, губећи из вида да тај значај има претходна одредба члана 239. ЗКП РС, којом је прописано: „Ако су радње из члана 234. овог закона предузете без налога судије за претходни поступак или у супротности са њом, суд на прибављеним подацима и доказима не може заснивати своју одлуку“, што у овом предмету очигледно није случај, јер су неспорно постојале наредбе судије за претходни поступак којима су одређене и провођене посебне истражне радње

према оптуженим и другим лицима, а током поступка није било упитно њихово спровођење у складу са издатим судским наредбама.

Поред наведених околности које указују да је и у поновљеном поступку првостепени суд погрешно и непотпуно тумачио одредбе релевантних чланова од 234. до 240. ЗКП РС, на које се у својој пресуди позива кад закључује да су предметне наредбе незаконити докази, првостепени суд није отклонио недостатке и предузео процесне радње, неопходне да се расправе спорна питања у погледу законитости наредби за одређивање и провођење посебне истражне радње, на које је овај суд указао у рјешењу од 07.12.2023. године, којим је укинута претходна првостепена пресуда. Тиме је првостепени суд поступио противно обавези коју има у поновљеном поступку према члану 331. став 4. ЗКП РС, што је очигледно утицало на правилност и законитост побијане пресуде.

Умјесто тога су на одржаном новом главном претресу, само поновљени и на одговарајући начин прихваћени сви докази оптужбе и одбрана, изведени и на претходном главном претресу. Нису извођени нови докази, а суд није о поновљеним приговорима одбрана, којима је оспоравана законитост предметних наредби по којима су проведене посебне истражне радње према оптуженим, одлучио на главном претресу, већ је једнако као и на претходном главном претресу, дозволио да се као докази оптужбе изведу и наредбе и тонски записи и остали материјали прибављени провођењем посебних истражних радњи. То је странке и браниоце могло упутити само на закључак да је суд прећутно оцијенио неоснованим приговоре одбрана и прихватио као законите наведене доказе оптужбе, али је у побијаној пресуди одлучено супротно. Суд је прихватио приговоре одбрана и сматра да су због недостатака образложења основа сумње и других битних садржаја, предметне наредбе незаконити докази, налазећи да су „сачињене противно одредбама чланова од 234. до 240. ЗКП РС“ и да су докази до којих се дошло провођењем тих радњи „прибављени битним повредама одредаба ЗКП РС“.

При том се суд не конкретизује која је то битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. ЗКП РС почињена. Кад закључује да се ради о доказима на којима према одредбама члана 10. став 1. и 3. ЗКП РС, не може засновати своју судску одлуку, може се само претпоставити да је суд утврдио да је погрешном примјеном или непримјењивањем неке од наведених одредби чланова од 234. до 240. ЗКП РС, учињена тзв. релативно битна повреда кривичног поступка из члана 311. став 2. ЗКП РС у вези са неким од тих чланова. Међутим, за постојање ове повреде не би било довољно утврдити само да је приликом доношења предметних наредби, судија за претходни поступак пропустио да примјени, или је погрешно примјенио неку од наведених одредби ЗКП РС (што би рецимо могло да доведе и до непотпуног садржаја наредбе), већ би било нужно утврдити да је то имало или могло имати утицај на законито и правилно одлучивање, у ком правцу су потпуно изостали разлози у образложењу побијане пресуде и тиме у озбиљну сумњу доведен закључак првостепеног суда да су према одредбама члана 10. ЗКП РС, наведени докази оптужбе незаконити докази и да се на њима не може заснивати судска одлука.

Жалбом се основано указује и на пропуст првостепеног суда да приликом одлучивања о законитости предметних наредби, сагледа садржај тих наредби и у контексту садржаја приједлог тужиоца за њихово издавање, унаточ чињеници да је због тог недостатка укинута ранија првостепена пресуда, у којој је уз остало децидно наведено да се наредбе о провођењу посебних истражних радњи не могу посматрати одвојено од

образложених приједлога тужиоца за њихово издавање. На то упућује и сам садржај члана 236. став 1. ЗКП РС, јер у истој одредби законодавац наводи и садржај образложеног приједлога тужиоца и упућује да судска наредба треба да садржи исте податке као и тај приједлог и, уз то, утврђивање трајања наређене радње. Као разлог због којег није поступио у складу са наведеним рјешењем овог суда од 07.12.2023.године, суд у побијаној пресуди наводи (на стр. 38.) да Окружни јавни тужилац није издвојио из истраге и увео у доказни материјал приједлоге тужиоца на основу којих је судија за претходни поступак издао предметне наредбе. Основано с тим у вези тужитељица оспорава овај став суда, напомињући да се у погледу приговора одбрана на законитост наредби изјаснила на главном претресу и образложила детаљно зашто их сматра неоснованим, као и да се не ради о доказима којим поткрепљује наводе оптужбе, већ о доказима које посједује суд и који су му потребни ради доношења правилне одлуке о приговорима одбрана да су предметне наредбе незаконити докази. Стога је у конкретном случају првостепени суд био дужан да прије доношења одлуке о приговорима нареди да се списима предмета приложе и одговарајући списи истог суда у којима су донесене наредбе судије за претходни поступак, чијој је законитости приговорено, како би увидом у те списе утврдио садржај приједлога тужиоца по којем су те наредбе донесене. Како су ти приједлози судији за претходни поступак достављани у затвореним ковертама и заједно са издатом наредбом се чувају у посебном омоту, сходно члану 236. став 4. ЗКП РС, то се само увидом у одговарајуће Кпп списе (који носе исте бројеве као и наредбе), може на поуздан начин утврдити по којем приједлогу тужиоца су наредбе донесене и извршити увид у њихов садржај. Суд не би преузео улогу тужиоца тиме што би извршио увид у списе из претходне фазе овог кривичног поступка, како то браниоци у одговорима на жалбу наводе, губећи из вида да се ради о приједлозима тужиоца чија се аутентичност на поуздан начин не може утврдити достављањем истог од стране тужиоца на главном претресу, већ се на поуздан начин може утврдити да је по одређеном приједлогу тужиоца донесена одређена наредба судије за претходни поступак, само увидом у одговарајући судски спис у којем су похрањени и приједлог и наредба, као и извјештаји о провођењу наређене радње и друга документација, релевантна са аспекта законитости приједлога, наредбе и самог поступка провођења наређене истражне радње. Пропустивши да то учини у току доказног поступка, првостепени суд није имао могућности да понуди релевантне и прихватљиве разлоге за одлуку о приговорима и властиту оцјену да су предмете наредбе незаконити докази, као и да је предузимањем наређених истражних радњи повријеђено право оптужених на приватност из члана 8. Европске конвенције о заштити права и основних слобода, како се то у побијаној пресуди само констатује без релевантних образложења.

Како је првостепени суд пропустио да темељно сагледа садржај наредби којима је судија за претходни поступак одредио, а затим продужавао посебне истражне радње према оптуженим, у контексту разлога изнесених у образложеном тужилачком приједлогу за њихово издавање, то није ни могао утврдити да ли су наредбе издате под условима који су прописани ЗКП РС и да ли се на доказима који су добијени провођењем наређених радњи, може засновати пресуда у овом предмету. Стога је јасно да побијана пресуда не нуди релевантне разлоге у погледу ових одлучних чињеница, што уз чињеницу да су изостали и разлози због којих је суд дозволио извођење ових доказа на главном претресу, а потом одлучио да на њима не заснива своју одлуку (што нејасним оставило разлоге за ове двије различите одлуке суда, једне на главном претресу а друге при доношењу пресуде), представља битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС, на коју је жалбом основано указано, а које наводе жалбе достављени одговори бранилаца нису успјели оспорити. У свим одговорима се одбране

поново позивају на домаћу и међународно судску праксу, која у конкретном случају није примјењива.

Поред тога, првостепени суд понавља у побијаној пресуди (на стр. 41.) наводе из претходне пресуде, који су у битном противрјечни у погледу кључног закључка првостепеног суда - да није доказано да су оптужени учинили дјела за која су оптужени, један кад наводи да - „ниједним другим правно ваљаним доказом није поткријељена тврдња оптужбе да су оптужени извршили кривично дјело за које се терете“, а други да - „оптужба није успјела ван разумне сумње доказати, да су оптужени извршиоци кривичног дјела, на начин како им је то дјело стављено на терет, па је у сумњи доказаности релевантних чињеница, ишао у корист оптужених, примјењујући правило „in dubio pro reo“ сходно члану 3. ЗКП РС“. Ови су разлози противрјечни, јер по првом доказа нема, а по другом доказа има али недовољно да отклоне сумњу у погледу одлучних чињеница, што подразумијева да постоје и докази који указују на могућност да су оптужени учинили дјело за која су оптужени, што је довело до нејасности разлога због којег су оптужени ослобођени од оптужби и представљају битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС, коју првостепени суд није отклонио у поновљеном поступку, иако је на исту указано у претходном рјешењу овог суда.

Због свега наведеног је утврђено да се жалбом основано побија првостепена пресуда због учињене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС, због које је нужно побијану пресуду укинути и предмет вратити првостепеном суду на поновно одлучивање, како је и одлучено изреком овог рјешења на основу члана 329. став 1. тачка а) ЗКП РС.

Поновни поступак ће првостепени суд провести сходно одредбама члана 331. ЗКП РС. На новом главном претресу ће извести процесне радње и расправити спорна питања законитости доказа, на које је указано овим рјешењем, те ће уз благовремену одлуку о приговорима странака и бранилаца на главном претресу и уз свестрану садржајну анализу свих законито изведених доказа, сходно члану 295. став 2. ЗКП РС, утврдити и да ли су или нису несумњиво доказани битни наводи оптужбе и зависно од тога донијети одговарајућу пресуду, коју ће писмено изградити у складу са релевантним одредбама члана 304. ЗКП РС, чиме ће бити у прилици да донесе правилну и закониту пресуду у овом кривичном предмету.

Записничарка
Ања Давидовић

Предсједница вијећа
Даниела Миловановић

Тачност отправака овјерава
руководилац судске писарнице
Биљана Ађић